

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА,

22.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 16-го Марта — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 16-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10 Марта.

Высочайшимъ Приказомъ, 25-го Февраля, Ея Императорское Высочество Великая Княжна Марія Михайловна назначена Шефомъ Серпуховскаго Уланскаго Полка, которому и именоваться Уланскимъ Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Маріи Михайловны Полкомъ.

— Высочайшими Грамотами, 19-го и 24-го Января, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами, ордена: Св. Анны 1-й степени, Начальникъ Штаба Отдѣльнаго Сибирскаго Корпуса, Генераль-Маіоръ Желтужниковъ 2-й, и Св. Станислава 1-й степени, Начальникъ Артиллерійскихъ Гарнизоновъ Лифляндскаго Округа, состоящихъ по Артиллеріи Генераль-Маіоръ Лингенъ.

— На дняхъ скончался здѣсь Профессоръ бывшаго Виленаго Университета, авторъ нѣсколькихъ сочиненій, признаннаго достоинства, Жегота Онацевичъ.

С М Ъ С Ъ.

По причинѣ сильныхъ морозовъ и глубокихъ снѣговъ, господствующихъ нынѣ вообще во всехъ странахъ сѣверной и средней Европы, во французской газетѣ *La Presse*, отъ 10-го Марта, напечатано слѣдующее исчисленіе всехъ суровыхъ зимъ въ Европѣ, съ самаго начала Христіанскаго лѣтосчисленія.

Въ 66 году, послѣ Рождества Христова, въ Европѣ была чрезвычайная стужа.

Въ 558 году, Черное море покрыто было льдомъ въ продолженіи 20-ти дней.

605-й и 607-й годы отличались суровостію зимы.

Въ 763 году, стояли большіе холода на Востокѣ; Черное море покрыто было льдомъ толщиною въ 3 аршина, на пространствѣ ста миль.

Въ 1234 и 1236 гг., необыкновенная стужа господствовала во Франціи, Германіи и Италіи.

Въ 1323 г., Средиземное море было совершенно покрыто льдомъ, равно какъ и Балтійское, что продолжалось 6 недѣль.

Въ 1325 и 1407 гг., была весьма суровая зима во Франціи.

Въ 1408 г., необыкновенные морозы господ-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 10-go Marca.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, d. 25 Lutego, JER CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNICZKA MARYA MICHAŁOWNA, mianowana Szefem Sierpuchowskiego Ułańskiego Półku, który odtąd ma się nazywać: Ułańskim Półkiem JER CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNICZKI MARYI MICHAŁOWNY.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 19-go i 24-go Stycznia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami, Orderu: Św. Anny 1-jej klasy, Naczelnik Sztabu Oddzielnego Korpusu Sybirskiego, Jenerał Major Żemczużnikow 2-gi, i Św. Stanisława 1-jej klasy, Naczelnik Artylleryjskich Garnizonów Inflandzkiego Okręgu, liczący się w Jeździe Jenerał-Major Lingen.

— W tych dniach umarł tu Professor byłego Uniwersytetu Wileńskiego, autor kilku dzieł uznanej wartości, Żegota Onaciewicz.

ROZMAITOŚCI.

— Z powodu nadzwyczajnej terazniejszej zimy, silnych mrozów i wielkich śniegów, których skutki w całej północnej i środkowej Europie powszechnie czuć się dały, gazeta francuzka *La Presse*, pod datą 10 marca, umieszcza następujące wyliczenie wszystkich zim ostrych w środkowej Europie, od początku Ery Chrześcijańskiej. I tak:

W roku 66 po Chr., zimno w Europie było nadzwyczajne.

W roku 558, Morze Czarne pokryte było lodem przez dni dwadzieścia.

Lata 605 i 607, odznaczały się srogością zim.

W roku 763, wielkie panowały zimna na Wschodzie; Morze Czarne zamarzło na 3 łokcie, na przestrzeni sta mi.

W latach 1234 i 1236, nadzwyczajne panowały zimna we Francyi, Niemczech i Włoszech.

W roku 1323, Morze Śródziemne całkiem pokryło się lodami, równie jak i Morze Bałtyckie, co trwało przez 6 tygodni.

W latach 1325 i 1407, bardzo tęga była zima we Francyi.

W roku 1408, nadzwyczajne zimna panowały w An-

П Р А В И Л А

для опредѣленія малолѣтнихъ дворянъ въ Кадетскіе Корпуса.

(Продолженіе.)

§ 8. Къ 1-му Февраля Штабъ Военно-Учебныхъ Заведеній, всѣ сіи просьбы, раздѣленные уже по разрядамъ, со всѣми принадлежащими къ нимъ документами, представляетъ, чрезъ Начальника Штаба, при особомъ по каждому разряду именномъ спискѣ, въ Совѣтъ о Военно-Учебныхъ Заведеніяхъ.

§ 9. Въ теченіе Февраля, Совѣтъ, въ полномъ собраніи наличныхъ своихъ Членовъ, разсматриваетъ всѣ просьбы и составляетъ списки вновь, или уже составленные утверждаетъ общіею всѣхъ Членовъ подписью.

§ 10. Вмѣстѣ съ симъ, Штабъ представляетъ, чрезъ Начальника Штаба, въ Совѣтъ приблизительное соображеніе, основанное на донесеніяхъ Директоровъ, много ли въ каждомъ Корпусѣ предвидится, при будущемъ выпускѣ, вакансій, состоящихъ въ распоряженіи Правительства, и много ли кадетъ малолѣтнихъ заведеній: Александровскаго Корпуса и отдѣленія Московскихъ Корпусовъ, должны перейти, послѣ годичнаго экзамена, въ столичные Корпуса.

§ 11. На основаніи именныхъ списковъ и сего приблизительнаго соображенія Совѣтъ: а) распределяетъ въ С.-Петербургскіе Кадетскіе Корпуса кадетъ Александровскаго Малолѣтнаго Корпуса, а въ Московскіе кадетъ Малолѣтнаго Отдѣленія сихъ Корпусовъ; б) предназначаетъ малолѣтнихъ дворянъ къ приему въ Корпуса, по старшинству разрядовъ, слѣдующимъ порядкомъ: сначала всѣхъ малолѣтнихъ перваго разряда, потомъ втораго, третьяго, четвертаго и такъ далѣе.

§ 12. Когда число малолѣтнихъ слѣдующаго, по очереди, къ помѣщенію, разряда будетъ уже превышать число не замѣщенныхъ еще предъидущими разрядами вакансій, то, для сего, остававшихся на очереди, разряда, Совѣтъ производитъ балотированіе и малолѣтнихъ только одного сего разряда предназначаетъ въ Корпуса по жребію.

§ 13. При семъ Совѣтъ наблюдаетъ: а) чтобы въ 1-й Кадетскій Корпусъ помѣщались малолѣтние согласно § 7 пункта а, преимущественно 1-го разряда, не исключая и другихъ разрядовъ, ежели вакансій въ семъ Корпусѣ будутъ оставаться; б) чтобы при помѣщеніи въ Павловскій Корпусъ малолѣтнихъ изъ разрядовъ, § 7 въ пунктѣ б означенныхъ, сироты помѣщались непременно въ Корпусъ Павловскій, а въ другіе Корпуса только при неимѣніи въ Павловскомъ вакансій или по уважительнымъ просьбамъ родителей; в) чтобы въ Александровскій Кадетскій Корпусъ и Малолѣтное Отдѣленіе 1-го Московскаго Кадетскаго Корпуса поступали малолѣтние на основаніи § 7 пункта б, и г) чтобы дѣти остальныхъ разрядовъ принимались во всѣ Корпуса.

§ 14. Если число Генеральскихъ дѣтей, о приѣмѣ коихъ поступили просьбы, не будетъ превышать числа вакансій, имѣющихся въ 1-мъ Корпусѣ, т. е. если приѣмъ ихъ вакансіями 1-го Кадетскаго Корпу-

с-твовали въ Англіи, Германіи и Франціи; морскими волнами на бретанскія берега выброшено было несчисланное множество разной рыбы, которая разлагаясь и заражая своимъ смрадомъ воздухъ, заставила прибрежныхъ жителей оставить свои дома на нѣсколько недѣль.

Въ 1420 г. была холодная зима въ Германіи, Голландіи и Франціи; въ этой послѣдней свирѣпствовала чрезвычайная смертность, почти опустошившая Парижъ; волки бродили стадами и пожирали мертвыя тѣла.

Въ 1432 и 1433 г. была необыкновенная стужа въ Германіи.

Въ 1434 году былъ весьма сильный холодъ въ Парижѣ 31-го Декабря; такой же холодъ продолжался непрерывно въ продолженіи двухъ мѣсяцевъ и двадцати одного дня.

Въ 1570 г. весьма сильныя морозы господствовали въ Германіи, Голландіи и Англіи; во Франціи чрезвычайная стужа стояла въ продолженіи трехъ съ половиною мѣсяца.

Въ 1608 г. была холодная зима во всей Европѣ, въ Парижѣ необыкновенный холодъ продолжался съ Декабря до Февраля; въ то же время былъ падежъ скота; на поляхъ и въ лѣсахъ находили множество павшей дичи.

P R A W I D Ł A

DLA PRZYJIMOWANIA MAŁOLETNIICH DWORZAN DO KORPUSÓW KADECKICH.

(Ciąg dalszy.)

§ 8. Przed 1-m dnem Lutego, Sztab Wojskowo-Naukowych Zakładów, wszystkie te prośby z należącemi do nich dokumentami, podzielone już na klasy, przy osobnej imiennej liście każdej z tych klas, przedstawia przez Naczelnika Sztabu, do Rady Wojskowo-Naukowych Zakładów.

§ 9. W ciągu Lutego, Rada, w całym komplecie obecnych członków swoich, rozpatruje wszystkie prośby i układa na nowo listy imienne, albo też już ułożone utwierdza ogólnym podpisem wszystkich Członków.

§ 10. Sztab przedstawia też razem do Rady przez Naczelnika Sztabu, zbliżoną, i na doniesieniach Dyrektorów opartą wiadomość, ile w każdym Korpusie może się okazać przy następnym występie miejsce wolnych, w rozporządzeniu Rządowem zostających, oraz ilu Kadetów małoletnich zakładów: Korpusu Alexandrowskiego i Oddziału Korpusów Moskiewskich, powinno przejść po rocznym egzaminie do Korpusów stołecznych.

§ 11. Na ośnovie list imiennych i wyż rzeczonych zbliżonej wiadomości, Rada: а) помісшеза в St. Petersburgskich Korpusach, Kadetów Alexandrowskiego Małoletniego Korpusu, w Moskiewskich zaś, Kadetów Małoletniego Oddziału tych Korpusów; б) czyni rozporządzenie względem przyjęcia małoletnich dworzan do Korpusów, stosownie do starszeństwa klas, w sposób następujący: naprzód o wszystkich małoletnich pierwszej klasy, potem drugiej, trzeciej, czwartej i tak dalej.

§ 12. Jeżeli liczba małoletnich następującej z kolei do pomieszczenia klasy, będzie już przewyższała liczbę nie zajętych jeszcze przez poprzedzające klasy miejsce wolnych, tedy Rada, dla tej następującej z kolei klasy, uskutecznia losowanie, i małoletnich z tej tylko jednej klasy wybiera losem do Korpusów.

§ 13. Przyczém Rada przestrzega: а) аżeby do pierwszego Korpusu Kadetów przeznaczani byli małoletni stosownie do przepisów § 7 punktu а, а przedewszystkiem 1-jej klasy, nie wyłączając i klas innych, jeżeli będą zostawały w tym Korpusie miejsca wolne; б) аżeby przy wybieraniu do Pawłowskiego Korpusu małoletnich z klas, w punkcie б § 7 oznaczonych, sieroty przyjmowane były koniecznie do Korpusu Pawłowskiego; do innych zaś Korpusów w takim tylko razie, jeżeli w Pawłowskim nie będzie miejsce wolnych, albo dla słusznych prośb rodziców; в) аżeby do Alexandrowskiego Korpusu Kadetów i Małoletniego Oddziału 1-go Moskiewskiego Korpusu Kadetów, przyjmowani byli małoletni stosownie do punktu б § 7, i д) аżeby dzieci dalszych klas przyjmowane były do wszystkich Korpusów.

§ 14. Jeżeli liczba dzieci Jeneralskich, o przyjęcie których podane zostały prośby, nie będzie przewyższała liczby miejsce wolnych, znajdujących się w 1-m Korpusie, to jest, jeżeli ich przyjęcie zapewnione jest przez wakanse

glii, Niemczech i Francyi. Bałwany morskie na wybrzeża Bretanii napędziły niesłychane mnóstwo rozmaitych ryb, które gnijąc i zarażając swym swadem powietrze, zmusiły mieszkańców nadbrzeżnych do opuszczenia swych domów na kilka tygodni.

W r. 1420, zima była niezmiernie mroźna w Niemczech, Hollandyi i Francyi, а przytém w tej ostatniej śmiertelność nadzwyczajna, która prawie wyludniła Paryż. Wilcy włóczyli się gromadami po wsiach i pożerali trupy.

W latach 1432 i 1433, nadzwyczajne mrozy w Niemczech.

W roku 1434, bardzo mrocy mróz był w Paryżu d. 31 Grudnia; podobne jemu trwały wciąż przez dwa miesiące i dni dwadzieścia jeden.

W r. 1570, bardzo silne były mrozy w Niemczech, Hollandyi i Anglii; we Francyi zaś panowały wciąż przez półczwarta miesiąca.

W roku 1608, mroźna zima w całej Europie; niesłychane mrozy od Grudnia aż do Lutego, czuć się dawały w Paryżu. Pomór był powszechny na bydło, а po polach i lasach znajdowano mnóstwo nieżywej zwierzyny.

са обеспе... пть, то можно помѣщать ихъ, по желанію родителей, вмѣсто 1-го и въ другіе Корпуса; но если число ихъ превышаетъ число вакансій 1-го Корпуса, то помѣщать ихъ прежде въ 1-й Корпусъ, а потомъ, остальныхъ, въ другіе Корпуса, дабы сими дѣтями не было отказа за неизмѣнимъ вакансій.

§ 15. Малолѣтніе 10-го разряда (т. е. сыновья воспитателей Штабъ-Офицерскаго чина, служащихъ въ Военно-Учебныхъ Заведеніяхъ) помѣщаются всегда въ тѣ Корпуса, гдѣ служатъ или служили отцы ихъ, а сыновья Штабъ-Офицеровъ, воспитателей: Пажескаго Корпуса, Школы Гвардейскихъ Подпрапорщиковъ и Юнкеровъ, малолѣтняго Александровскаго и Финляндскаго Кадетскихъ Корпусовъ и Дворянскаго Полка—въ С.-Петербургскіе Кадетскіе Корпуса.

§ 16. На семь основаній, Совѣтъ составляетъ по каждому Корпусу особые именныя списки и о помѣщеніи малолѣтнихъ въ кадеты, по назначенію, испрашиваетъ повелѣнія Его Императорскаго Высочества, Главнаго Начальника.

§ 17. Когда повелѣніе Его Высочества послѣдуетъ, то о принятіи малолѣтнихъ отдается въ приказъ по Военно-Учебнымъ Заведеніямъ и объявляется въ вѣдомостяхъ обихъ столицъ и во всѣхъ вѣдомостяхъ губернскихъ.

§ 18. Всѣ документы назначенныхъ къ опредѣленію, Штабъ препровождаетъ, при особыхъ описяхъ, въ корпусъ по принадлежности, и о принятіи дѣтей въ кадеты Начальникъ Штаба уведомляетъ, отъ имени Его Высочества, всѣхъ подававшихъ прошенія, съ тѣмъ, чтобы принятые кадеты были непременно доставлены въ Корпусъ къ 15-му Августа; просроченіе двѣ недѣли исключаются изъ корпусныхъ списковъ и вакансій ихъ считаются праздыми.

§ 19. Документы о всѣхъ малолѣтнихъ, не поступившихъ въ Кадетскіе Корпуса, возвращаются Штабомъ, также немедленно, къ просителямъ, съ прѣдоставленіемъ симъ послѣднимъ права возобновить просьбы ихъ и на будущій годъ, если только малолѣтніе не превзойдутъ, къ послѣдующему приему, установленнаго возраста.

(Продолженіе впереди.)

Варшава, 16 Марта.

Значительнѣйшіе выигрыши удѣльныхъ облигацій по займу въ 42 милліона, вынутые вчера по жребію, слѣдующіе: N-ръ 42,601 выигралъ 200,000 зл. Польск.; N. 123,274, выигралъ 30,000 зл. н.; по 12,000 зл. п. выиграла N. 63,397 и 115,620; N. 111,153, выигралъ 5,000 зл.; по 3,000 зл. выиграла NN. 10,407, 41,235, 93,698 и 140,777; N. 99,797, выигралъ 2,000 зл.; по 1,500 зл. выиграла N. 45,268, 48,060, 77,557, 80,072, 94,552, 99,777, 111,197, 123,258 и 139,741.

1-го Корпусу Кадетовъ, tedy można je przyjmować, stosownie do życzenia rodziców, zamiast 1-go i do innych Korpusów; ale jeżeli liczba ich przewyższa liczbę wakansów 1-go Korpusu, natenczas przyjmować je najprzód do 1-go Korpusu, a potem, pozostałe, do innych Korpusów, tak, aby dzieciom tym nie odmawiano przyjęcia z powodu braku wakansów.

§ 15. Małoletni 10-jej klasy, (to jest synowie nauczycieli rang Sztab-Oficerskich, służących w Wojskowo-Naukowych Zakładach) przymują się zawsze do tych Korpusów, gdzie służą lub służyli ich ojcowie; synowie zaś Sztab-Oficerów, Nauczycieli: Korpusu Pajów, Szkoły Podchorążych i Junkrów Gwardyi, małego Aleksandrowskiego i Finlandzkiego Korpusu Kadetów, oraz Półku Dworzańskiego — do St. Petersburgskich Korpusów Kadetckich.

§ 16. Na tej podstawie Rada układa osobne imienne listy każdego Korpusu, i względem przyjęcia maletnich do liczby Kadetów, prosi o rozkaz Jego Cesarskiej Wysokości, Głównego Naczelnika.

§ 17. Skoro nastąpi rozkaz Jego Wysokości, natychmiast o przyjęciu maletnich zawiadamiają się przez rozkaz dzienny Wojskowo-Naukowe Zakłady, i obwieszcza się w gazetach obu stolic i we wszystkich gazetach gubernialnych.

§ 18. Wszystkie dokumenta mających się przyjąć dzieci, Sztab przysła do właściwych Korpusów, i o przyjęciu ich do liczby Kadetów Naczelnik Sztabu zawiadamia, w imieniu Jego Wysokości, wszystkich którzy podali prośby, z zastrzeżeniem, aby przyjęci Kadeci nieodmiennie przysłali byli do Korpusu na dzień 15-ty Sierpnia; ci zaś którzy nie przybędą w ciągu dwóch tygodni po tym terminie, wykreślają się z listy i miejsca ich uważają się za wolne.

§ 19. Dokumenta wszystkich dzieci, nieprzybyłych do Korpusów Kadetckich, Sztab zwraca także niezwłocznie tym, którzy je złożyli, zostawując im prawo ponowić swe prośby w roku następnym, jeżeli ich dzieci nie przejdą na ówczas zakreślonego wieku.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Warszawa, 16 marca.

Znaczniejsze wygrane obligacyi udziałowych z pożyczki 42-milionowej wczoraj losem wyciągnięte: N-er 42,601 wygrał 200.000 zł. pol.; N-er 123,274 wygrał 30.000 zł. pol.; po zł. pol. 12.000 wygrały N-ra: 63.397 i 115.620; zł. pol. 5.000 wygrał N-er 111.153; po zł. pol. 3.000 wygrały N-ra: 10.407, 41.235, 93.698, 140.777; zł. pol. 2.000 wygrał N-er 99.797; po zł. pol. 1.500 wygrały N-ra: 45, 268, 48.060, 77.557, 80.072, 94.552, 99.777, 111.197, 123.258, 139.741.

W roku 1621, nadzwyczajne było zimno we Włoszech i Niemczech. Część Morza Bałtyckiego pokryła się lodami.

W r. 1658, panowało w Europie ogólne zimno. Bałtyk zamrzął tak głęboko, iż Król Szwedzki, Karol X, przebył pieszo cieżką, zwaną *Małym Beltem*, na czele 20 tysięcznego wojska, idącego przeciw Duńczykom. W czasie przechodu jednak wojsk szwedzkich, lód załamał się w jednym miejscu i kilka szwadronów jazdy utonęło.

W latach 1684 i 1695, były bardzo mroźne zimy we Francyi, Niemczech, i we Włoszech.

W roku 1709, zimno nadzwyczajne panowało w całej Europie. Morze Adryatyckie zamrzło na całej przestrzeni. Głód był ogólny i śmiertelność wielka; artykuły żywności nadzwyczaj drogie i trudne do dostania. W Paryżu i Wersalu pieczono chleb owsiany u dworu bogaczów i szlache. Zwierzęta ginęły z zimna i głodu. W drzewach leśnych zmarzł cały słoć bieli, który wyschły i zczerniały natrafia się i dziś jeszcze we środku pnia w drzewach z tamtego roku. Za to plon następującego 1710 roku był bardzo obfity.

Lata 1724, 1733 i 1740, nadzwyczaj były zimne w całej Europie.

(1)

Въ 1621 г., былъ необыкновенный холодъ въ Италіи и Германіи. Часть Балтійскаго моря была покрыта льдомъ.

Въ 1658 г. стояли въ Европѣ повсемѣстные холода. Балтійское море покрылось столь толстымъ льдомъ, что Шведскій Король Карлъ десятый, перешелъ проливъ *Малый Бельтъ* съ корпусомъ войскъ въ 20,000 человекъ. Однако же во время перехода шведскихъ войскъ, въ одномъ мѣстѣ проломился ледъ, и нѣсколько эскадроновъ конницы потонуло.

Въ 1684 и 1695 г., зимы были чрезвычайно суровы во Франціи, Германіи и Италіи.

Въ 1709 г. господствовала чрезвычайная стужа во всей Европѣ. Адриатическое море покрыто было льдомъ; появились голодъ и смертность; жизненные припасы чрезвычайно были дороги; въ Парижѣ и Версали пекали овсяный хлѣбъ при домахъ самыхъ значительныхъ богачей и герцоговъ. Скотъ падалъ отъ голода и холода. Въ лѣсныхъ деревьяхъ вымерзъ весь слой сердцевины, признаки чего и теперь еще можно видѣть въ деревьяхъ того года. За то урожай 1710 года былъ весьма обильнъ.

Въ 1724, 1733 и 1740 г., были чрезвычайные морозы во всей Европѣ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 5 Марта

Законъ о пенсіонахъ для гражданскихъ чиновниковъ, разсматриваемый теперь палатою депутатовъ, долгое время былъ устранимъ, подъ различными предлогами. И теперь нѣкоторые изъ членовъ хотѣли отложить пренія по сему проекту, но большинство потребовало разсмотрѣнія, тѣмъ болѣе, что составившіеся до сего времени пенсіонные капиталы изъ вычетовъ изъ жалованья, оказались недостаточными на уплату слѣдующихъ пенсій. Въ основаніе для сего проекта принять законъ 1790 года, по силѣ коего правительство обязано вознаграждать чиновниковъ сообразно оказаннымъ ими услугамъ и времени ихъ службы. Теперешній законъ предоставляетъ право на пенсію всѣмъ гражданскимъ чиновникамъ, съ нѣкоторыми исключеніями сдѣланными палатою. На вчерашнемъ засѣданіи палата разсмотрѣла до 16 статьи проектъ, утвердила кредитъ въ 2 милліона франковъ на пенсіи, и постановила, что отнынѣ постоянно будетъ вычитаться 5 процентовъ изъ жалованья каждаго гражданского чиновника, и вносится не въ пенсіонное казначейство, но въ казну; что при полученіи жалованья въ первый разъ по опредѣленіи къ должности, удержана будетъ изъ онаго единовременно $1/12$ часть, а при каждомъ повышеніи въ должности $2/12$ части годового оклада. Вопросъ, имѣетъ ли право чиновникъ имѣющій 60 лѣтъ отъ роду, 30 лѣтъ службы и вносящій пенсіонный сборъ въ теченіи 20 лѣтъ, на полученіе въ пенсію полного оклада жалованья, еще не разрѣшенъ.

— На большинство 27 голосовъ, оказавшееся на сторонѣ министровъ, при преніяхъ по проекту относительно государственнаго совѣта, въ палатѣ депутатовъ, *Journal des Débats* указываетъ оппозиціи какъ на достаточное убѣжденіе въ томъ, что теперешнее министерство въ состояніи управлять дѣлами государства.

— Королева Викторія пожаловала морскому министру, Г. Мако, знаки ордера Бани.

— Графъ Понтюа, посланникъ въ Швейцаріи, говоря, получилъ предписаніе, объявить швейцарскому правительству, что если бы демократическіе кантоны вздумали насильными образомъ перемѣнить уставъ 1815 года, то Австрія, съ согласія другихъ державъ, предприняла бы вооруженную интервенцію. Не подлежитъ ни малѣйшему сомнѣнію, что французское правительство думало также сначала собрать на швейцарской границѣ обсервационный корпусъ; но совѣтъ министровъ, занимавшійся начертаніемъ инструкціи для графа Понтюа, положилъ дожидаться, отъ находящагося теперь въ Цюрихѣ посланника, отвѣта на счетъ намѣреній главнаго швейцарскаго управленія. Между тѣмъ, военный министръ отдалъ уже начальникамъ военныхъ дивизій департаментовъ Дубъ и Роны приказъ быть въ готовности на всякій случай.

— Въ *National* сообщаютъ изъ Болоніи (въ Италіи), что корпусъ войскъ въ 20,000 чел., находящійся на маршѣ, для усиленія австрійскихъ войскъ въ Италіи, имѣетъ также назначеніе составить военную наблюдательную линію при швейцарской границѣ.

Въ 1748 г., термометръ въ Петербургѣ показывалъ 30 градусовъ ниже нуля.

Въ 1788 г., въ Парижѣ, 30 Декабря, было $18\frac{3}{4}$ градусовъ мороза, а ледъ, измѣренный въ Версали 22-го Декабря, былъ толщиною въ 12 дюймовъ.

Въ 1794 г. стояли сильные морозы. Французская армія подъ начальствомъ генерала Иншегрю ворвалась въ Голландію перешедши Вагаль по льду.

Въ 1799 г., зима также была холодна.

1812 годъ извѣстенъ сильными морозами и гибелью французской арміи въ Россіи; еще 16-го Ноябрь въ этомъ году было 18 градусовъ мороза.

Въ 1820 г. морозы также были сильны въ Европѣ. 10-го Января термометръ въ Берлинѣ опустился на 20 а въ Парижѣ на 12 градусовъ ниже нуля.

Въ 1829 и 1830 г., была холодная зима въ Европѣ; 16-го Января 1830 года, термометръ показывалъ въ Парижѣ 14 градусовъ холода.

Наконецъ въ нынѣшнемъ году, въ Февралѣ, морозы дошли до высокой степени. Въ Римѣ было 8 градусовъ, въ Мадридѣ 9, въ Парижѣ 12, въ Одессѣ 14, въ Берлинѣ 19. Самый сильный морозъ въ Вильнѣ доходилъ до 27 градусовъ.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, 5 marca.

Право о emeryturze dla urzędników cywilnych, którym się teraz zajmuje Izba Deputowanych, było długo usuwane pod różnemi pozorami. I teraz nawet kilku członków pragnęło to uczynić, ale większość oświadczyła się za rozbiorem projektu, tém bardziej, że dotychczasowe kassy emerytalne, składające się ze strącań od pobieranych pensyj nie wystarczały na opłatę należności. Za zasadę do projektu wzięto prawo z 1790 roku, na mocy którego, rząd obowiązany jest nagradzać urzędników, stosownie do położonych zasług i czasu trwania ich służby. Teraźniejsze prawo przypuszcza do emerytury wszystkich urzędników cywilnych, z pewnemi wyjątkami, które Izba poczyniła. Na wczorajszym posiedzeniu Izba doszła do 16-go artykułu prawa; zatwierdziła kredyt 2 milionów na roczne pensye, oraz postanowiła, że odtąd stale będzie strącany 5 procent od każdej pensji cywilnej, i wnoszony nie do kass emerytalnych, lecz do skarbu; dalej, że na ten cel, przy otrzymaniu pierwszej pensji, będzie odtrącaną jedna dwunasta część téjże, a przy każdym następnym awansie, dwie dwunaste. Kwestya, czy urzędnik, mający 60 lat życia, 30 służby, a 20 lat opłacający składkę, ma prawo do pobierania całkowitej emerytury, jeszcze nie została rozstrzygniętą.

— Większość 27 głosów, którą Ministrowie, przy rozprawach nad projektem względem Rady Stanu, otrzymali w Izbie Deputowanych, *Journal des Débats* wskazuje opozycji jako dostateczny dowód, że teraźniejsze ministerstwo jest w stanie kierować prawdziwemi interesami kraju.

— Królowa Wiktorya przesłała Ministrowi marynarki, P. Mackau, insygnia orderu Łaźni.

— Hr. Pontois, Posel w Szwajcaryi, miał otrzymać polecenie, aby oświadczył rządowi Szwajcarskiemu, że jeżeli liby Demokratyczne Kantony, w gwałtowny sposób chciały zmienić ustawę związkową z roku 1815, Austrya, w porozumieniu z innemi mocarstwami, przedsięwzięłaby interwencją zbrojną. Rzeczą jest niezaprzeczoną, że rząd francuzki postanowił był także postawić korpus obserwacyjny przy granicy Szwajcarskiej, ale na Radzie gabinetowej, która ułożyła instrukcyje dla Hr. Pontois, uchwalonem zostało, aby czekać na odpowiedź Posła francuzkiego w Zurich, względem zamiarów głównego zarządu Szwajcarskiego. Z tém wszystkiem, Minister wojny przesłał już rozkaz dowódcy okręgu wojkowego Departamentów Doubs i Rodanu, aby był w gotowości na każdy przypadek.

— *National* donosi z Bolonii (we Włoszech), że 20,000 ludzi, będące w pochodzie dla wzmocnienia wojska austriackiego we Włoszech, przeznaczone są także do utworzenia kordonu wojskowego przy granicy Szwajcaryi.

W roku 1748, termometr w Petersburgu wskazywał niżej 30 stopni pod zerem.

W r. 1788, w Paryżu, 30 Grudnia, było $18\frac{3}{4}$ stopni mrozu, a grubość lodu mierzonego w Wersalu 22 Grudnia, cali 12 przechodziła.

W roku 1794, tak mocne były mrozy, iż armia francuzka, pod Jenerałem Pichegru, wkroczyła do Hollandyi przechodząc Wahal po lodzie.

W roku 1799, także zima była mroźna.

Rok 1812, pamiętny jest silnemi mrozami i klęską armii francuzkiej w Rossyi; już 16 Listopada w tym roku było 18 stopni mrozu.

W roku 1820, także silne były mrozy w Europie. 10 Stycznia termometr w Berlinie spadł na 20, a w Paryżu na 12 stopni niżej zera.

W roku 1829 i 1830, także zima w Europie była mroźna; 16 Stycznia w Paryżu w r. 1830 termometr pokazywał 14 stopni mrozu.

Nakoniec w idącym roku w Lutym, mrozy doszły do wysokiego stopnia. W Rzymie było stopni 8, w Madrycie 9, w Paryżu 12, w Odessie 14, w Berlinie 19. — Największy mróz w Wilnie dochodził 27 stopni.

— Неполное число войск африканской армии увеличено, против нормального числа, принятого в бюджет, 22,000-ми чел.; почему правительство признает себя вынужденным требовать от палаты дополнительного кредита в 14 миллионов фр. Однако, такое увеличение расходов для африканских владений не ограничится еще этим, и маршал Бюжо, как слышно, объявляет, что на следующий год необходимо будет новое подкрепление африканской армии в 10,000 чел., если не захотят бросить на произвол судьбы настоящих результатов его управления. Он не имеет доверия к мирным чувствам побжденных Арабов, и полагает, что до тех пор следует держать их в повиновении силою оружия, пока поселяющееся европейское народонаселение не превзойдет их своим числом.

— Отряд назначенный в экспедицию против Кабилы, будет состоять из 15,000 чел.; пехоты будет больше нежели в прошлых экспедициях, потому что местности на которой будут происходить военные действия, так гориста и усеяна скалами, что кавалерия не может там действовать. Маршал Бюжо предупрежден на счет упорного сопротивления Кабилы; ибо после последнего поражения возмущенных племен в окрестностях Делли, Кабилы скажили, что семь турецких отрядов намеревались вторгнуться в их страну, но что все они были разбиты. По поводу возникшей с Марокко войны, маршал не мог привести в исполнение плана о покорении столь сильного неприятеля и теперь только намеревается приступить к исполнению оного.

— На днях окончено на королевской гобелинской фабрике огромный ковер, назначенный для большой посланической залы в Версали. Это прекрасное произведение начато в 1783 году; ковер сей окружен цветными гирляндами и арабесками; на четырех концах его находятся четыре большие букеты, составленные по образцу, сделанному акварелью герцогинею Елисаветою, сестрою Людовика XVI, и заключающие все роды роз, известных во Франции в начале XVIII века.

— 22 числа м. м., скончался фрежюсский епископ, на 84-м году от роду.

6 Марта.

Палата депутатов, в заседании вчерашнего числа, продолжала разсматривать проект закона о пенсиях, и разобрала оный до 21-го параграфа. Чиновники, прослужившие 25 лет, и состоявшие 18 лет в действительной службе, если в продолжение сего срока вносили пенсионную складку, имеют право на 55 году жизни, просить пенсии. Количество пенсии определяется соразмерно с жалованьем и прочим содержанием, получаемым в последние шесть лет службы, считая на каждый год шестую долю средней суммы. Состоявшие 25 лет в действительной службе, имеют право на получение половины среднего количества жалованья, а за каждый сверх того срока год службы, могут требовать прибавки 1/16 части средней суммы. В тот же день утверждены были еще некоторые статьи этого закона.

— Посты французского флота в Океании, будут значительно усилены. Вскоре будут отправлены туда гидрограф и два флотские офицера, для составления точных карт заливов и берегов всех островов Полинезии, чтобы предохранить суда от несчастий, случающихся в сих странах крушений.

— В *Constitutionnel* пишут, что Спонтини отказал парижскому обществу призерных музыкальных артистов: 1) право на издание его произведений во Франции; 2) библиотеку свою в Париже; 3) рукописи напечатанных театальных пьес, (церковных и концертных); 4) композиции разного рода, в том числе много творений, исполненных в Берлине; 5) литературные свои сочинения, примечания и записки; 6) собрание писем, принадлежащих к обширной переписке его с разными композиторами, учеными, артистами и знатыми лицами.

8 Марта.

Совещания палаты пэров. Заседание 5-го, 6-го и 7-го Марта. Все эти три заседания заняты были исключительно прениями о тайных суммах, или лучше личными спорами и перебранками ораторов.

— Армия африканская увеличена до 22,000 людей, выше над установленный бюджет, и rząd widzi się w potrzebie żądać od Izby dodatkowego kredytu 14 milionów fr. Ale na tém nie ograniczy się bynajmniej stopa armii i wydatki pieniężne na posiadłości afrykańskie; slychac bowiem, że Marszałek Bugeaud żąda na rok następny koniecznego posilku 10,000 wojska, jeżeli dotychczasowe owoce jego działań i administracji nie mają być zniweczone. Mało on pokłada zaufania w spokojnych uczuciach zwyciężonych Arabów, wyznaje raczej, że dopóty siłą oręża trzymać ich należy na wodzy, dopóki osiadająca ludność Europejska nie przewyższy ich swoją liczbą.

— Армия użyta na wyprawę przeciw Kabylom składać się będzie z 15,000 ludzi; piechota będzie liczniejszą jak w poprzednich wyprawach; grunt bowiem przeznaczony na widowia wojny, jest tak górzysty i poprzecinany skalami, że jazdy niepodobna użyć. Marszałek Bugeaud świadomy jest dzielnego odporu Kabylów; po ostatniem bowiem pokonaniu zbuntowanych plemion w okolicy Delly, Kabylowie powiedzieli mu, że siedm armij Tureckich chciało wkroczyć do ich kraju, i że wszystkie siedm rozbite zostały. Marszałek z powodu wybuchłej z Marokkiem wojny, nie mógł naówczas doprowadzić do skutku planu zupełnego podbicia tak dzielnego nieprzyjaciela, i teraz dopiero dzieło to dokonuje zamierza.

— Ukończony właśnie został w fabryce Królewskiej Gobelinów ogromny kobierzec, przeznaczony na przyzodobicie wielkiej sali Ambassadorskiej w Wersalu, a rozpoczęty jeszcze przed rewolucją w roku 1783. Kobierzec ten otoczony jest girlandami z kwiatów i arabeskami; w czterech końcach znajdują cztery wielkie bukiety, ułożone według wzorów wykonanych w aquarellą przez Xiężnę Elżbietę, siostrę Ludwika XVI, obejmujące wszystkie gatunki róż, znanych we Francji przy końcu 18 wieku.

— Biskup z Frejus umarł dnia 22 z. m. przeżywszy lat 84.

Dnia 6 marca.

Izba Deputowanych, na posiedzeniu dnia wczorajszego, rozbięrała dalej prawo o emeryturze, i doszła do 21-ego artykułu. Urzędnicy mający w 25 latach służby, 18 lat służby czynnej, przez które opłacali składkę, mogą żądać emerytury w 55 roku życia. Wysokość emerytury ma być zastosowana w przecieciu do pensyi i dochodów pobieranych w ostatnich sześciu latach służby, i za każdy rok służby wynosić nie więcej jak szóstą część owej średniej płacy. Kto ma 25 lat służby czynnej, może żądać połowę tej średniej płacy, a za każdy rok dłużej wysłużony, ma prawo do szesnastej części tejże. Nigdy jednakże emerytura nie może przewyższać dwóch trzecich części średniej płacy. Tegoż dnia Izba zatwierdziła kilka jeszcze drobniejszych szczegółów tego prawa.

— Stanowisko floty francuskiej w Oceanii będzie znacznie wzmocnione. Prócz tego, uda się do tej części ziemi kommissya, złożona z hydrografa i dwóch oficerów morskich, w celu zrobienia dokładnych kart zatoki i wód wszystkich wysp Polinezyjskich, a to dla uniknienia tak często zdarzających się rozbić okrętów w tej części ziemi.

— *Constitutionnel* donosi, że Spontini подарował towarzystwu wsparcia muzyków, w Paryżu istniejącemu, co następuje: 1) prawo wydania dzieł swych we Francji; 2) bibliotekę w Paryżu; 3) rękopisma ogłoszonych kompozycji teatralnych, kościelnych i koncertowych; 4) kompozycje swoje rozmaitego rodzaju, pomiędzy któremi znajdują się wielkie dzieła dla Berlina napisane i tamże wykonane; 5) pisma swoje teoretyczne, uwagi i pamiętniki; 6) obszerny zbiór korespondencji z kompozytorami, autorami i innymi znakomitymi ludźmi.

Dnia 8 marca.

Obrady Izby Parów. Posiedzenia d. 5, 6 i 7 marca. Wszystkie te trzy posiedzenia zajęte były wyłącznie rozprawami o funduszach tajnych, a raczej osobistemi sporami i przymówkami mówców, którzy z powodu tego pro-

ровъ, говорившихъ по сему поводу въ пользу и противъ министровъ. Ибо все политическіе вопросы, о коихъ идетъ дѣло, давно уже истощены, и служатъ только предлогомъ для личныхъ видовъ или личныхъ раздоровъ разныхъ партій, на кои палата перовъ раздѣлена также, какъ и палата депутатовъ. Графъ Моле первый началъ этого рода полемику, упрекая чувствительно Г. Гизо, что при преніяхъ въ палатѣ депутатовъ, онъ выставилъ себя единственнымъ представителемъ и опорою консервативной партіи, къ которой, какъ извѣстно, принадлежатъ и Г. Моле; при чемъ старался доказать, что именно при правленіи г-на Гизо партія эта лишилась много прежней своей силы и вѣса. Въ дальнѣйшемъ продолженіи рѣчи г-нъ Моле имѣлъ въ виду убѣдить палату, что будучи министромъ, онъ управлялъ гораздо лучше настоящаго кабинета; чему Г. Гизо въ отвѣтъ своемъ прекословилъ и доказывалъ превосходство своего управления. Это столкновение двухъ главныхъ противниковъ, вызвало сильное движеніе въ палатѣ и рѣчь г-на Монталамберта, который для объясненія настоящей борьбы, привелъ слова Тацита: „*Omnia se vilitur pro dominatione*“, и объявилъ себя наконецъ противъ политики кабинета. *Засѣданіе 6-го числа* болѣе предшествовавшего отличалось личными спорами, происходившими сначала между генераломъ Кюберомъ, бывшимъ военнымъ министромъ въ кабинетѣ Тьера, и маршаломъ Сультомъ, который отвѣчалъ на рѣчь генерала противъ теперешнихъ министровъ, обвинилъ его ясно въ лицемеріи и коварствѣ, кои донынѣ прикрывалъ истинное свое мнѣніе для того, чтобы при новомъ управленіи получить желаемое мѣсто; а за сѣмъ между графомъ С. При, бывшимъ недавно посланникомъ въ Даніи, и министромъ иностранныхъ дѣлъ, и между Г. Сальванди и графомъ Моле, который обвинялъ его въ перебивчивости мнѣній и непостоянствѣ дѣйствій. Кожность словъ и личныхъ упрековъ послѣдняго оратора, вызвала явный ропотъ палаты, и замѣчаніе президента, чтобы въ общественныя пренія не вмѣшивались личности. Но тотчасъ послѣ сего замѣчанія произошло жаркій споръ, слышны всѣхъ предшествовавшихъ, между маркизомъ Буасси и генераломъ Кюберомъ, однимъ изъ секретарей палаты. Когда маркизъ, говоря противъ политики министровъ, сказалъ между прочимъ: что изъ числа 180 присутствующихъ перовъ, по крайней мѣрѣ 150 получаютъ жалованье отъ правительства, кои по сему не могутъ имѣть независимаго голоса по предмету опредѣленія доверія; тогда поднялся во всѣхъ сторонахъ ропотъ, который не дозволилъ ему продолжать дальнѣе своей рѣчи. Оскорбленный сѣмъ ораторъ, обратился къ генералу Кюберу, приглашая его, чтобы онъ по своей должности секретаря палаты, остановилъ дальнѣйшій шумъ; но, не получивъ удовлетворенія въ своемъ требованіи, дошелъ до угрозъ, говоря: что онъ весьма радуется сему прекращенію рѣчи, которое вѣрно положить конецъ всѣмъ прочимъ, и присовокупилъ: „Палата узнаетъ когда нибудь, что я хочу сказать этимъ.“ Слова эти, снова прерванные общимъ ропотомъ палаты заставили президента напомнить оратору о порядкѣ. За сѣмъ ораторъ, въ оправданіе сказаннаго имъ, изъяснилъ, что, не получивъ отъ отдѣленія палаты должнаго ему на казенной содѣйствія, кромѣ жалобы на это передъ палатою, за стѣнами оной потребуетъ дальнѣйшаго удовлетворенія. Новый ропотъ палаты и новое замѣчаніе президента были слѣдствіемъ сихъ словъ, и окончили засѣданіе, послѣ коего, соединенныя усилія многихъ перовъ расположили обѣ стороны къ взаимнымъ извиненіямъ и миролюбивому окончанію спора. *На засѣданіи 7 числа.* Съ самаго начала президентъ объявилъ палатѣ объ этомъ примиреніи, и за сѣмъ маркизъ Буасси оканчивалъ прекращенную вчера рѣчь, на которую, въ защиту политики кабинета, отвѣчали: морской министръ, адмиралъ Мако, и Гр. Мюра. Дальнѣйшее продолженіе засѣданія занято было спорами между министромъ исповѣданій, Гр. Порталисомъ и Г. Монталамбертомъ, по поводу вопроса о церковныхъ правахъ, возбужденнаго пастырскимъ посланіемъ лонскаго архіепископа, которое государственнымъ совѣтомъ признано было вреднымъ. Наконецъ приступили къ балотировкѣ по проекту закона о суммахъ, который принятъ былъ большинствомъ 111 голосовъ противъ 44.

— Г-нъ Сенъ-Олеръ представилъ въ палату депутатовъ докладъ о проектѣ г-на Дювержье де Горанъ, въ коемъ коммисія согласилась на тайную балотиров-

jektu do prawa, za i przeciw gabinetowi mówili. Wszystkie albowiem kwestye polityczne, o które niby rzecz idzie, oddawna już są wyczerpane, i służą tylko za pozór osobistym widokom lub osobistym niechęciom rozmaitych stronnictw, na które Izba Parów podzielona jest równie, jak Izba Deputowanych. Hr. Molé rozpoczął pierwszy tego rodzaju polemikę, wyrzucając dotkliwie panu Guizot, iż przy rozprawach w Izbie Deputowanych, wystawił siebie jako jedynego Reprezentanta i podporę konserwacyjnego stronnictwa, do którego, jak wiadomo, i Hr. Molé należy; a przytém usiłując dowieść, że właśnie pod sterem P. Guizota stronnictwo to wiele swęj dawnęj mocy i powagi straciło. Dalszy ciąg mowy Hr. Molé, miał jedynie na celu przekonać Izbę, iż będąc Ministrem rządził daleko lepiej od terażniejszego gabinetu; czemu właśnie P. Guizot w odpowiedzi swojej zaprzeczał, i lepszości rządów swoich dowodził. To starcie się dwóch głównych przeciwników, wywołało żywe poruszenie w Izbie, i mowę Hr. Montalemberta, który na oznaczenie terażniejszej walki stronnictwa przytoczył słowa Tacyty: „*Omnia se vilitur pro dominatione*“, i oświadczył się nakoniec przeciw polityce gabinetu. *Posiedzenie d. 6.* więcej jeszcze niżli poprzednie odznaczało się osobistością sporów, naprzód między Generałem Cubiéres, byłym Ministrem wojny w gabinecie Thiersa, a Marszałkiem Soult, który odpowiadając na mowę Generała, przeciwną terażniejszemu Ministrowi, oskarżył go wyrzucenie o podstęp i obłudę, którą dotychczas prawdziwe swe zdanie pokrywał, aby pod nowym zarządem pożądane miejsce otrzymać; następnie zaś między Hr. St. Priest usunionym niedawno Posłem w Danię, a Ministrem spraw zagranicznych, i między P. Sallandym a Herabią Molé, który go o zmienność w swych zdaniach i o niestałość w postępowaniu obwiniał. Ostrość wyrażen i osobistych przyczynków ostatniego mówcy, wywołała głośnie szemranie Izby, i upomnienie Prezydenta, aby osobistości do rozpraw publicznych nie mięszać. Atoli wnet po tej przestrodze, drażliwszy jeszcze od wszystkich poprzedzających wynikł spór między Margrabią Boissy a Generałem Colbert, jedynym z Sekretarzy Izby. Gdy albowiem Margrabia, mówiąc przeciw polityce Ministrów, powiedział między innymi: że ze 180 obecnych Parów, 150 przynajmniej pobiera pensye od rządu, a zatem nie może mieć niezawisłego głosu w przedmiocie uchwały zaufania; powstałe zewsząd szemranie nie daly mówić mu dalej. Obrażony tēm mówca, zwrócił się do Generała Colbert, wzywając go, aby z obowiązku Sekretarza Izby, dalszemu przerywaniu mowy jego zapobiegł; nie otrzymawszy zaś skutku swych żądań, uniósł się aż do pogroźek mówiąc: iż się bardzo cieszę z tej przerwy, która zapewne wszystkim dalszym koniec położy, i dodał: „Izba zrozumie kiedyś co chcę przez to mówić.“ Słowa te, przerwane znowu ogólnym szemrem Izby, skłoniły Prezesa, iż mówcę do porządku przywołał. Poczēm Margrabia, usprawiedliwiając swoje wyrażenia, oświadczył, iż nie doznawszy od bióra Izby należnego mu na mównię wsparcia, oprócz skargi na to przed Izbą, po zamurami jęj dalszego zadośćuczynienia poszukiwać będzie. Nowe szemranie Izby i nowe upomnienie Prezesa, były skutkiem tych słów i zakończyły posiedzenie, po którym, połączone usiłowania wielu Parów, skłoniły nakoniec obie strony do wzajemnych uniewinnień i spokojnego załatwienia sporu. *Na posiedzeniu d. 7.* Prezes doniósł na samprzód Izbie o tēm pojednaniu, pocēm Margr. Boissy kończył przerywaną wczoraj mowę, na którą w obrobie polityki gabinetu, odpowiedzieli: Minister marynarki, Admirał Mackau i Hr. Murat. Dalszy ciąg posiedzenia zajęły spory między Ministrem wyznań Hr. Portalis, i P. Montalembertem, z powodu kwestyi praw kościelnych, obudzonej przez list pasterski Arcybiskupa Lyonskiego, który Rada Stanu za nadużycie uznała. Nakoniec przystąpiono do głosowania nad projektem do prawa o funduszach tajnych, który przyjęty został większością głosów 111 przeciw 44.

— P. St. Aulaire złożył Izbie Deputowanych sprawozdanie o projekcie P. Duvergier de Hauranne, w którym kommissya oświadczyła się za utrzymaniem głosowania

ку только въ такомъ случаѣ, если сего потребуютъ сорокъ депутатовъ. Для обыкновеннаго порядка баллотировки коммисія предлагаетъ раздѣлить палату; для чего нужно измѣнить 38 статью учрежденія палаты.

— По извѣстїямъ изъ Океанїи, Йотетъ, Король острова Таоната въ маркизскомъ архипелагѣ, скончался, а наследникомъ его назначенъ молодой человекъ 25 лѣтъ. Въ Гаврѣ прибылъ корабль *Zebra*, и привезъ трехъ французскихъ матросовъ бѣжавшихъ съ фрегаты, стоявшаго у маркизскихъ острововъ, ихъ отыскали на островѣ, и военный судъ двоихъ изъ нихъ приговорилъ къ смертной казни.

— Бывшій испанскій министръ Олозага прибылъ въ Парижъ съ своимъ семействомъ.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 4 Марта.

По послѣднимъ извѣстїямъ изъ Дублина, между ирландскими републїканистами произошелъ сильный раздоръ. Въ главѣ враждующихъ партій находятся О Коннелъ и Г. Смитъ О'Бриенъ. Послѣ обнародованія тронной рѣчи, О Коннелъ объявлялъ, что во всей странѣ должно составить прошенія, и требовать, чтобы новыя университеты, учреждаемыя въ Ирландїи, были исключительно поручаемы Іезуитамъ. Напротивъ того, Г. Смитъ О'Бриенъ возсталъ немедленно и рѣшительно противъ такой односторонности и нетерпимости. Дѣло это было разсматриваемо, 22-го числа, въ собранїи републїканцевъ, и подало поводъ къ сильнымъ спорамъ, вслѣдствіе коихъ Г. О'Бриенъ объявлялъ, что немедленно выйдетъ онъ изъ общества, если О Коннелъ будетъ настаивать на своемъ требованїи; О Коннелъ же представилъ весь этотъ вопросъ рѣшенію комитета общества. Несмотря на то, обѣ стороны сильно держатся собственныхъ мнѣній, и только съ трудомъ друзьямъ обоихъ противниковъ удалось на время сохранить между ними хотя наружный миръ.

— Россійское торговое общество праздновало въ Лондонской тавернѣ день своего учрежденія. Въ числѣ посѣтителей находились: Россійскій посланникъ баронъ Брунновъ и министръ сэръ Джоржъ Клеркъ. По провозглашенїи принятаго со всеобщимъ восторгомъ тоста за здравіе Государя Императора Всероссійскаго, баронъ Брунновъ произнесъ рѣчь, въ коей, отблагодаривъ собраніе, изъяснилъ, что Его Величество Государь Императоръ, посѣтивъ въ прошедшемъ году Королеву Викторїю, явилъ тѣмъ истинное доказательство дружбы къ Ея Величеству, уваженія къ Ея правительству и довѣрія къ англійскому народу, и оставилъ Англію съ желанїемъ Королевы и подданныхъ Ея всякаго благополучія. На провозглашенный въ честь министровъ тостъ, отвѣчалъ сэръ Джоржъ Клеркъ, извиняя товарищей, неявившихся на это собраніе по недостатку времени и увѣряя, что общество постоянно пользуется покровительствомъ правительства, которое всегда старается сохранить дружественныя сношенія съ Россїею.

— Вновь назначенный англійскій посланникъ при Буэнос-Айресской республикѣ, г-нъ Гронъ Оуселей, отправился въ Лидлату съ полномочїями, которыя, какъ должно надѣяться, будутъ имѣть благоприятное вліяніе на положеніе Монтевидео; однако же войска генерала Орибе построили новыя шанцы противъ сего города, участь коего возбуждаетъ опасенія.

— Изъ представленной парламенту вѣдомости оказывается, что коммиссія погашенія государственнаго долга издержала, въ 1844 году, 1,562,648 фунт. стерл., а именно, коммиссія употребила: на покупку трехпроцентныхъ облигацій 103,090 фунт. стерл.; казенныхъ билетовъ 1,400,168, и разныхъ государственныхъ облигацій, 60,388 ф. ст.

6 Марта.

Говорятъ, что г-нъ Гладстонъ опять войдетъ въ составъ кабинета и получить должность значительнѣе прежней. Говорятъ, что онъ, разсматривая проектъ о суммахъ на содержаніе коллегїи въ Майнотѣ, объявилъ, что согласится на поддержаніе католическихъ семинарій и на введеніе предложенныхъ преобразованій, касательно воспитанія въ Ирландїи.

— Извѣстный капитанъ Джонъ Франклінъ, получилъ начальство надъ новою экспедиціею къ сѣверному полюсу; въ помощь ему назначенъ капитанъ

тайного, въ такомъ случаѣ, если сего потребуютъ сорокъ депутатовъ. Для обыкновеннаго порядка баллотировки коммисія предлагаетъ раздѣлить палату; для чего нужно измѣнить 38 статью учрежденія палаты.

— По послѣднимъ извѣстїямъ изъ Океанїи, Йотетъ, Король острова Таоната, на архипелагѣ Маркизовъ, умеръ; наслѣдникомъ его является молодой человекъ 25 лѣтъ. Въ Гаврѣ прибылъ корабль *Zebra*, на которомъ находились три французскихъ матроса, бѣжавшихъ съ фрегаты, стоявшаго у Маркизовыхъ острововъ, ихъ отыскали на островѣ, и военный судъ двоихъ изъ нихъ приговорилъ къ смертной казни.

— Былъ Министръ испанскій Олозага, прибылъ въ Парижъ, въ роднѣ.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 5 марта.

Поміędzy Републїканистами Ирландскими, według ostatnich doniesień z Dublinu, wybuchło gwałtowne rozdwojenie. Na czele spór wiodących stronnictw, stoją O Connell i Smith O'Brien. Pierwszy, zaraz po ogłoszeniu mowy tronowej oświadczył, że należy w całym kraju uchwalić petycję, z żądaniem, aby mające się utworzyć w Irlandyi uniwersytety oddane były wyłącznie Jezuitom. Przeciwnikowemu twierdzeniu, wystąpił stanowczo Smith O'Brien, zarzucając mu jednostronność i nietolerancję. Sprawa ta była przedmiotem rozpraw na posiedzeniu związku repeal-skiego d. 22 b. m. i wywołała żywe bardzo spory, w skutek których P. O'Brien oświadczył, że niezwłocznie wystąpi ze stowarzyszenia, jeśli O Connell upierać się będzie przy swém żądaniu; O Connell zaś oddał tę całą kwestję do rozstrzygnięcia Komitetowi towarzyszy. Mimo to, obie strony stoją mocno przy swoim i z trudnością wspólni ich przyjaciele potrafili przywrócić między nimi powierchową przynajmniej zgodę.

— Towarzystwo handlowe Rosyjskie obchodziło wczoraj uroczystą, daną w London-Tavern, rocznicę swego założenia. Między gośćmi był obecny Posel Rosyjski, Baron Brunnow, a z Ministrów znajdował się tylko jeden S. r. George Clerk. Gdy pomiędzy innemi toastami, wzniesiono, wśród powszechnego zadowolenia, zdrowie Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossyi, Baron Brunnow złożył podziękowanie w długiej mowie, w której oświadczył, jak wielki dowód przyjaźni dla Królowej Wiktorji, poważania dla jej rządu, i zaufania dla narodu, został okazany w zeszlorycznych odwiedzinach przez Najjaśniejszego Cesarza, który opuścił brzegi Anglii, życząc szczerze Królowej Wiktorji szczęścia, a narodowi pomyślności. Na toast zdrowia Ministrów, odpowiedział Sir George Clerk, usprawiedliwiając brakiem czasu nieobecność swych kolegów, i zapewniając towarzystwo o opiece rządu, którego największym życzeniem jest utrzymanie przyjaznych związków z Rosyją.

— Nowo mianowany Posel angielski przy Rzeczypospolitej Buenos-Ayres, P. Gorn Ouseley udał się do La Plata z pełnomocnitwami, które, jak się spodziewać należy, wpłyną pomyślnie na położenie Montevideo. Jednakże wojska Generała Oribe wznieśli nowe szanse przeciw temu miastu, którego los wzbudza wielką obawę.

— Według złożonego parlamentowi wykazu kommisya umorzenia długu publicznego, użyła na ten przedmiot, w roku 1844, ogółem summy 1,563,648 funt. szter., za co zakupiła obligów trzyprocentowych na 103 090 funt. szt., obligów skarbowych na 1,400,168 f. szt., oraz papierów publicznych rozmaitych, na 60,388 f. szt.

Dnia 6 marca.

Mówią, że P. Gladstone znowu wejdzie do gabinetu, i zajmie urząd wyższy, aniżeli dawniej posiadał. Rozważwszy kwestję uposażenia kolegium w Maynooth, miał on oświadczyć, że zezwoli na wsparcie seminarjów katolickich, i na zaprowadzenie zamierzonych reform w wychowaniu w Irlandyi.

— Znany kapitan, J. hn Franklin, otrzymał dowództwo nowej wyprawy do bieguna północnego. Dodano mu do pomocy kapitana Crozier, który już pełnił podobne obo-

Крозле, который исправлял уже подобную обязанность при капитане Россѣ, во время последней его экспедиции къ южному полюсу.

— Говорятъ, что знаки ордена Подвязки, оставшіеся послѣ смерти маркиза Вестминстерскаго, будутъ назначены маркизу Камдену.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 12 Февраля.

Тайна покрывавшая начало и послѣдствія послѣдняго султанскаго гатти-шерифа, наконецъ открылась. Кажется, что сочинителемъ онаго былъ Риза-Паша. Чтобы вѣрнѣе достигнуть цѣли и избѣгнуть сопротивленія улемовъ, онъ прибѣгъ къ имени Падисафа и убѣдилъ его къ обнародованію сего постановленія. Впослѣдствіи когда онъ заболѣлъ, противники его воспользовались случаемъ и успѣли внушить Султану опасность даннаго ему совѣта, могущаго навлечь самыя худыя послѣдствія. Это было причиною той минутной холодности, какую Султанъ оказывалъ Ризѣ Пашѣ, но дѣло объяснилось, и Паша, по прежнему пользуется милостію Его Высочества.

— Сераскирь Румелійскій, Решидъ-Паша, прибылъ въ столицу, съ тѣмъ чтобы снестись съ Риза-Пашею, на счетъ преобразованія Албанскаго войска. Бывшій губернаторъ Дибри, Гакки-Паша и братъ его Таали Бей, подозрѣваемые въ послѣднихъ происшествіяхъ въ Дибри, посланы въ Дарданеллы. Они предъ тѣмъ уже приговорены были обоимъ къ шестилѣтней ссылки, но во время возмущенія въ Албаніи, были призваны вновь на службу и назначены въ Дибри. Они, присоединившись къ Султанской арміи, отличились въ нѣсколькихъ сраженіяхъ, а въ особенности Гакки-Паша, который взялъ Канкаделенъ.

МЕКСИКА.

Въ Гаврѣ получены извѣстія изъ Нью-Йорка отъ 7-го Февраля, въ коихъ сообщаютъ изъ Вера-Круца, что Сантана 10-го Января стоялъ съ своимъ отрядомъ подъ Пуэблѣ, который пять разъ былъ безуспѣшно атакуемъ, и не довѣряя счастію оружія, отправилъ трехъ офицеровъ въ Мексикку, для переговоровъ съ новымъ правительствомъ. Кажется однако, что это только одинъ изворотъ Сантаны, который хочетъ выиграть время и нанести рѣшительный ударъ. Войска, какъ по причинѣ смертности, такъ и бѣгства, уменьшились до 4,000 чел., то есть до половины того числа, которое онъ имѣлъ при выступленіи изъ Керетары въ Мексикку. Одинъ изъ его генераловъ, Ломбардини, покорился добровольно новому правительству, а генералъ артиллерійскій Рингелъ, съ нѣсколькими офицерами попалъ въ плѣнъ.

— Приказъ, изданный Сантаной 10-го числа въ главной своей квартирѣ, заключаетъ слѣдующее: Три офицера отправлены въ столицу, для начатія переговоровъ на счетъ устраненія затрудненій, произшедшихъ теперь въ республикѣ, и предупрежденія дальнѣйшихъ кровопролитій. По сему поводу предписываю приостановить непріятельскія дѣйствія на всѣхъ линіяхъ вокругъ города, и всѣ взятые войсками посты оставить; войска должны отступить къ Амазоку, и ожидать тамъ слѣдствій переговоровъ. Сверхъ сего, Сантана пригласилъ также правительственныя войска прекратить непріятельскія дѣйствія. Съ нетерпѣніемъ ожидаютъ отвѣта новаго правительства.

вѣзки при капитанѣ Россѣ, podczas jego ostatniej wyprawy do bieguna południowego.

— Ozdoby orderu Podwiązki, pozostałe po śmierci Margrabiego Westminster, mają być udzielone Margrabie-mu Camden.

TURCYA.

Konstantynopol, 12 lutego.

Zasłona pokrywająca początek i skutki ostatniego hatiszeryfu, teraz została usunięta. Zdaje się, że Riza-Basza był jego autorem. Dla dzielniejszego wykonania swoich myśli, i dla usunięcia opozycyi, mianowicie ze strony Ulemów, użył imienia Padyszachia i skłonił go do wydania rzeczzonego aktu. Kiedy następnie niebezpiecznie zachorował, przeciwnicy jego korzystali z tej chwili, ażeby wmawiać Sultanowi, że się dał skłonić na krok niebezpieczny, mogący pociągnąć za sobą najgorsze skutki. Podszepty te zrodziły były w Sultanie chwilową ku Riza-Baszy oziębłość, lecz rzecz cała już się wyjaśniła, i Basza używa znowu całej łaski Sultana.

— Seraskier Rumelii, Reszyd Basza, przybył do stolicy, dla porozumienia się z Riza-Baszą względem organizacji wojskowej Albanii. Hakkı-Basza, były Gubernator Dibry, i brat jego Tali Bëj, podejrzani o uczestnictwo w ostatnich rozruchach w Dibra, zostali wygnani do Dardanellów. Obaj już raz dawniej skazani byli na sześciolateczne wygnanie, lecz podczas buntu w Albanii, Porta wznowiła ich znowu i powierzyła im zarząd Dibry. Natenczas, z nieregularnymi wojskami swojemi, przyłączyli się do armii Sultana, i w kilku potyczkach odznaczali się mężstwem, mianowicie Hakkı Basza, który zdobył Kanakadelen.

MEXYK.

W Hawrze otrzymano wiadomości z New-York pod datą 6 lutego. Z wierały one w sobie doniesienia z Vera-Cruz, według których Santana 10 stycznia stał jeszcze z swym wojskiem pod Pueblą, do którego pięć razy naprzeciwko szturmował. Nie ufając szczęściu oręża, wysłał on trzech oficerów do Meksyku, dla ułożenia się z nowym rządem. Zdaje się jednak, że to jest tylko wybieg Santany, który chce zyskać czas do uderzenia stanowczego ciosu. Wojsko jego tak przez śmierć jak przez zbiegowstwo zmniejszyło się do 4,000 ludzi, to jest o połowę z tego, co posiadał, gdy z Queretaro do Meksyku wyruszył. Jeden z jego Generałów, Lombardini, poddał się dobrowolnie nowemu rządowi, Generał zaś artylleryi Rangel, wraz z kilku oficerami dostał się w niewolę.

— Rozkaz, który Santana d. 10 wydał w swęj głównej kwaterze, zawiera co następuje: „Trzech oficerów wysłanych zostało do stolicy, dla układania się względem usunięcia trudności, jakie powstały teraz w Rzeczypospolitej, i zapobieżenia dalszemu rozlewowi krwi. Z tego powodu rozkazuję wstrzymać kroki nieprzyjacielskie na wszystkich liniach na około miasta, i wszystkie opanowane stanowiska mają być opuszczone przez wojsko, które się cofnie do Amazor, gdzie oczekiwać będzie na wypadek układów.“ Prócz tego wezwał Santana wojska rządowe, aby wstrzymały nawzajem kroki nieprzyjacielskie. Z niecierpliwością oczekują na odpowiedź nowego rządu.

ВІДЪНА. въ Тип. О. Гликсберга— Печ. позвол. 16 го Марта 1845 г. Печр. долж. Ценз. и Кан. А. Мухомовъ.